DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)
5. juni 1997 *

I sag C-107/96,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved ledende juridisk konsulent Richard Wainwright og Fernando Castillo de la Torre, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Kongeriget Spanien ved statens advokat, Luis Pérez de Ayala Becerril, Sekretariatet for EF-ret, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg på Spaniens Ambassade, 4-6, boulevard E. Servais,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det fastslås, at Kongeriget Spanien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Rådets direktiv 91/156/EØF af 18. marts 1991 om ændring af direktiv 75/442/EØF om affald (EFT L 78, s. 32) og i henhold til EF-traktatens artikel 5 og 189, idet det ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget og sat de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet og ikke har underrettet Kommissionen herom,

har

* Processprog: spansk.

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.C. Moitinho de Almeida, og dommerne L. Sevón (refererende dommer), D.A.O. Edward, P. Jann og M. Wathelet,

generaladvokat: P. Léger
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 20. marts 1997,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 3. april 1996 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af EF-traktatens artikel 169 anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Kongeriget Spanien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Rådets direktiv 91/156/EØF af 18. marts 1991 om ændring af direktiv 75/442/EØF om affald (EFT L 78, s. 32) og i henhold til EF-traktatens artikel 5 og 189, idet det ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget og sat de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet og ikke har underrettet Kommissionen herom.

2 Formålet med direktiv 91/156 er at sørge for bortskaffelse og nyttiggørelse af affald, og at der træffes foranstaltninger til begrænsning af affaldsproduktionen især ved at fremme renere teknologier og produkter, der kan genvindes og genbruges.

3 I henhold til artikel 2, stk. 1, i direktiv 91/156 skal medlemsstaterne sætte de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet senest den 1. april 1993 og straks underrette Kommissionen herom. Direktiv 91/156 blev meddelt medlemsstaterne den 25. marts 1991.

4 Da Kommissionen ikke havde fået meddelelse om gennemførelsesforanstaltninger fra den spanske regerings side og ikke rådede over andre oplysninger, der gav grundlag for at antage, at Kongeriget Spanien havde opfyldt forpligtelsen til at sætte de nødvendige bestemmelser i kraft, sendte den den 9. august 1993 en åbningsskrivelse til den spanske regering, som blev opfordret til at fremsætte sine bemærkninger inden for en frist på to måneder.

5 Da åbningsskrivelsen ikke blev besvaret, tilstillede Kommissionen den 19. juli 1994 den spanske regering en begrundet udtalelse, hvori den opfordrede regeringen til at træffe de foranstaltninger, der var nødvendige for at efterkomme udtalelsen, inden for en frist på to måneder.

6 Ved skrivelser af 8. august og 16. september 1994 anmodede de spanske myndigheder Kommissionen om at forlænge fristen for besvarelse af den begrundede udtalelse. Kommissionen imødekom kun den første anmodning.

7 Ved skrivelse af 12. juni 1995 oplyste den spanske regering Kommissionen om, at et foreløbigt udkast til en basislov om affald var under forberedelse. Under et møde den 20. november 1995 anførte de spanske myndigheder, at udarbejdelsen af det foreløbige udkast til en basislov om affald praktisk talt var afsluttet. Ved skrivelse af 7. februar 1996 tilstillede de spanske myndigheder Kommissionen en kopi af det pågældende udkast til lovforslag med overskriften »Anteproyecto de Ley Básica de Residuos« (foreløbigt udkast til basislov om affald).

8 Ved sagens anlæg havde Kommissionen imidlertid ikke fået nogen form for meddelelser vedrørende vedtagelsen af lovforslaget.

9 Kongeriget Spanien har ikke bestridt traktatbruddet, men anført, at vedtagelsen af loven til gennemførelse af direktiv 91/156 blev forsinket efter opløsningen af det spanske parlament og udskrivningen af det seneste parlamentsvalg, som fandt sted i marts 1996.

10 Det fremgår imidlertid af fast retspraksis, at en medlemsstat ikke kan påberåbe sig bestemmelser, fremgangsmåder eller forhold i sin nationale retsorden til støtte for, at forpligtelser og frister, der følger af et direktiv, ikke overholdes (jf. f.eks. dom af 12.12.1996, sag C-297/95, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 6739, præmis 9).

11 Da gennemførelsen af direktiv 91/156 ikke har fundet sted inden for den fastsatte frist, må Kommissionens påstand tages til følge.

12 Det skal herefter fastslås, at Kongeriget Spanien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 2, stk. 1, i direktiv 91/156, idet det ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget og sat de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet.

Sagens omkostninger

13 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Kommissionen har nedlagt påstand om, at Kongeriget Spanien tilpligtes at betale sagens omkostninger. Kongeriget Spanien har tabt sagen og bør derfor betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

1) Kongeriget Spanien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 2, stk. 1, i Rådets direktiv 91/156/EØF af 18. marts 1991 om ændring af direktiv 75/442/EØF om affald, idet det ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget og sat de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet.

2) Kongeriget Spanien betaler sagens omkostninger.

Moitinho de Almeida Sevón Edward

Jann Wathelet

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 5. juni 1997.

R. Grass J.C. Moitinho de Almeida

Justitssekretær Formand for Femte Afdeling